

НАПРЯМКИ ПІДТРИМКИ І СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Рибіна Л.О. к.е.н., доцент Сумський національний аграрний університет

Інноваційний розвиток агропромислових підприємств можливий завдяки державній підтримці і стимулювання розвитку аграрної науки. Підтримка створення нового інноваційного бізнесу можлива завдяки податковим інструментам та розвитку інноваційної інфраструктури.

Мінімізація наслідків кризи і формування потенціалу для майбутнього посткризового розвитку – це дві ключові проблеми, які необхідно вирішити національній економіці. Зарубіжний досвід свідчить, що посткризовий розвиток країни уможлиблює інноваційна соціально-орієнтована модель економіки.

Побудова інноваційної економіки передбачає реалізацію комплексу заходів, спрямованих на стимулювання інвестицій в інновації, на технологічне переозброєння і впровадження інноваційних продуктів і технологій у всі сфери економіки і суспільного життя. При цьому ці заходи повинні сприяти довгостроковому розвитку інноваційної системи, а також відображати специфіку розвитку суб'єктів господарювання в кризових умовах.

По-перше, це повинні бути заходи з підтримки пріоритетних напрямків технологічного розвитку і координації з метою забезпечення безперервного циклу реалізації інноваційних проектів агропромислових підприємств, зокрема формування технологічних платформ і розробка галузевих технологічних дорожніх карт у високотехнологічних галузях, з врахуванням результатів довгострокових науково-технологічних прогнозів, підготовлених НАН України, а також світових тенденцій соціально-економічного розвитку, а також надання на конкурсній основі фінансової підтримки коопераційних програм підприємств регіонального інноваційного кластеру та усунення перешкод на шляху їх розвитку

Розвиток аграрної науки дозволить підприємствам отримувати новітні технології і інноваційні продукти, які сприятимуть виходу їх із кризи, підвищенню конкурентоспроможності і виходу на світові ринки. Експерти-аграрії переконані, що Україна здатна стати вагомим учасником світового ринку продовольства і сільгосппродукції лише при активній роботі власної аграрної науки та її тісній співпраці з виробництвом, переробкою і маркетингом. При цьому вони вважають цілком реальним перетворення аграрної сфери у високотехнологічну область економіки [1].

По-друге, підтримка основних форм інноваційної діяльності діючих агропромислових підприємств з врахуванням їх специфіки і розміру за рахунок раціонального поєднання податкових і неподаткових інструментів стимулювання інновацій.

Прямі механізми державної підтримки інновацій (співфінансування, кредитування, гарантії) стимулюють в основному реалізацію довгострокових

інноваційних проектів і, як правило, супроводжуються проблемами можливих підмін у конкурентному середовищі, ризиками заміщення приватних витрат державними.

Найбільш актуальним у стимулюванні інноваційної активності підприємств є не стільки збільшення прямого державного фінансування науки, скільки стимулювання вкладання коштів в науку та інновації з боку підприємств на основі комплексних інноваційних програм, які фінансуються на паритетних началах, - частково з державного бюджету, а частково за рахунок зацікавлених підприємств та інвесторів.

Податковими інструментами стимулювання інноваційної діяльності, якими користується більшість країн світу є списання витрат на НДДКР, спеціальні режими амортизації основних фондів, податкові пільги на дохід з іноземного джерела. Використовуючи ці податкові пільги, інноваційне підприємство зменшує базу, яка підлягає оподаткуванню, має можливість швидше оновлювати основні фонди та розширює сферу своєї діяльності, отримуючи більше прибутку [2].

По-третє, підтримка створення нового інноваційного бізнесу, а також заходи з поліпшення інституційних умов і підвищення ефективності інноваційної інфраструктури, а саме, стимулювання створення інноваційних підприємств на базі провідних закладів науки і освіти, забезпечення можливості прискореної комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, права на які належать державі тощо; державна підтримка розвитку інноваційної інфраструктури у вищих освітніх закладах з метою розвитку малого інноваційного підприємництва; удосконалення нормативно-правової основи в галузі венчурного підприємництва, корпоративного і договірної права; заходи з підвищення ефективності роботи фондів в науковій і науково-технічній сфері.

По-четверте, створення стимулів до інноваційної діяльності, зокрема, технологічній модернізації і підвищенню енергоефективності будуть сприяти заходи із стимулювання заміни зношеного і застарілого фонду основних засобів.

В цілому у системі стимулювання інноваційної активності підприємств можна визначити два підходи: стимулювання попиту на інновації і підтримка кадрів, які створюють ці інновації. Перший підхід, наприклад, передбачає створення системи замовлень на інноваційну продукцію, а другий - створення системи мотивації працівників до інноваційної діяльності, наприклад, розподіл між працівниками, зайнятих в інноваційній діяльності, і підприємством додаткового прибутку, отриманого як результат реалізації інноваційного проекту.

Отже, підвищити інноваційну активність агропідприємств не можливо без вдосконалення існуючих і впровадження механізмів підтримки і стимулювання інноваційного розвитку.

Список літератури

1. Маліцький Б.А., Булкін І.О., Єгоров І.Ю., Кавуненко Л.П., Калитич Г.І., Коміренко Р.П., Попович О.С., Соловйов В.П. Актуальні питання методології та

практики науково-технологічної політики / під ред. Б.А.Маліцького. – К.: УкрІНТЕІ, 2001. – 204 с.

2. Иванова Н. И. Налоговое стимулирование инновационных процессов / Н. И. Иванова. – М. : ИМЭМО РАН, 2009. – 160 с.

Инновационное развитие агропромышленных предприятий возможно благодаря государственной поддержке и стимулированию развития аграрной науки. Поддержка создания нового инновационного бизнеса возможна благодаря налоговым инструментам и развитию инновационной инфраструктуры.

Innovative development of enterprises agro-industries is possible thanks to government support and promotion the development of agricultural science. Support for the creation of a new business innovation is possible thanks to the tax instruments and the development of innovation infrastructure.